

**Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και Αθλητισμού**

*«Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
(Α.Δι.Π.Π.Δ.Ε.)»*

Α. Γενικό Μέρος

Στη χώρα μας δεν εφαρμόζεται συστηματικά κάποιο είδος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και του έργου των εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Μολονότι θεσπίσθηκαν κατά καιρούς νομοθετήματα για την αξιολόγηση, κάποια από αυτά απόησαν σταδιακά, ενώ άλλα δεν εφαρμόσθηκαν ποτέ στην πράξη. Παράλληλα, στο διεθνή χώρο και ιδιαίτερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συστήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και του έργου των εκπαιδευτικών εξελίχθηκαν σημαντικά, με αποτέλεσμα στον τομέα αυτό η χώρα μας να αποκλίνει από τα κρατούντα σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σύμφωνα με όσα ισχύουν σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, η αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης αποτελεί πολιτική, κοινωνική και οικονομική αναγκαιότητα και καθιστά επιτακτική την αποτίμηση της λειτουργίας και των αποτελεσμάτων του εκπαιδευτικού συστήματος σε πολλαπλά επίπεδα (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό), σε πολλαπλές διαστάσεις (επιστημονική, εκπαιδευτική, κοινωνική, πολιτισμική), με πολλαπλά σημεία αναφοράς (θεσμικό πλαίσιο, εκπαιδευτικές πολιτικές, μέσα εφαρμογής, χρηματοδότηση, ανθρώπινο δυναμικό κ.α.) και πολλαπλούς αποδέκτες (κυβερνήσεις, πολιτικά κόμματα, εκπαιδευτική κοινότητα, κοινωνικούς εταίρους, φορολογούμενους πολίτες).

Κοινές δεσμεύσεις με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η επιτακτική εσωτερική ανάγκη η χώρα μας να αποκτήσει σύστημα αποτίμησης της ποιότητας στην εκπαίδευση, επιβάλλουν την καθιέρωση ενός συστήματος της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου για τη διασφάλιση της ποιότητας. Ένα τέτοιο σύστημα αξιολόγησης είναι απαραίτητο, προκειμένου να αποτυπωθεί αν υπάρχουν και σε ποιο βαθμό όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά στοιχεία που καθιστούν ένα εκπαιδευτικό σύστημα υψηλής ποιότητας. Προς τούτο το σύστημα αξιολόγησης πρέπει (ενδεικτικά) να αναφέρεται:

α) στο έργο των Δομών (Κεντρικό επίπεδο, Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, Σχολικές Μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης),

β) στις διαδικασίες που αναπτύσσονται/εφαρμόζονται σε όλα τα παραπάνω επίπεδα,

γ) στους διαθέσιμους ανθρώπινους και υλικούς πόρους και

δ) στο έργο των στελεχών της εκπαίδευσης και των λοιπών εκπαιδευτικών.

Για την επιτέλεση ενός τόσο πρωτογενούς, σύνθετου και απαιτητικού έργου απαιτείται η δημιουργία ενός φορέα ανεξάρτητου από κάθε τύπου επιρροές και επηρεασμούς, δηλαδή απαιτείται μια ανεξάρτητη αρχή, αποκλειστικό έργο της οποίας πρέπει να είναι η διασφάλιση της ποιότητας του έργου της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα (κεντρικό, περιφερειακό, κτλ) και τις εκφάνσεις της (εκπαιδευτική και διοικητική). Όπως και σε άλλα κράτη (βλ. για παράδειγμα, Βρετανία, Ιρλανδία, Ολλανδία), η διασφάλιση και η αναβάθμιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου συνδέονται άρρηκτα με την ανατροφοδοτική λειτουργία της αξιολογικής διαδικασίας.

Με δεδομένο ότι τα τελευταία τριάντα χρόνια δεν έχει εφαρμοσθεί στην πράξη καμιά αξιολόγηση της όλης εκπαιδευτικής διαδικασίας αλλά και του έργου του εκπαιδευτικού, ενώ από την άλλη επιβάλλεται, από τις διατάξεις του ν. 4024/2011 (Α' 226), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της περίπτωσης β) της παραγράφου 1 του άρθρου 329 του ν. 4072/2012 (Α' 86), η έκδοση προεδρικού διατάγματος για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της εφαρμογής του ενιαίου βαθμολογίου-μισθολογίου, είναι αναγκαία η

διασφάλιση ενός αδιάβλητου αξιολογικού συστήματος μέσα από αντικειμενικό έλεγχο των διαδικασιών που θα οδηγήσει από το πρώτο στάδιο της εφαρμογής του στην ανάπτυξη της εμπιστοσύνης μεταξύ της Πολιτείας και της εκπαιδευτικής κοινότητας, στη θεμελίωση της ευθύνης των δύο πλευρών στον βαθμό που αναλογεί σε κάθε πλευρά και στη διαμόρφωση μιας κουλτούρας αξιολόγησης στα σχολεία, η οποία θα στηρίζεται στη συμμετοχή και στη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών αλλά και στη διασφάλιση δικαιοσύνης και ίσων ευκαιριών ανάμεσά τους.

Β. Ειδικό Μέρος

Για τους λόγους αυτούς, με την **παράγραφο 1 του άρθρου 1** συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική (εποπτική και συντονιστική) αρχή του συστήματος αξιολόγησης με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» (Α.Δ.Π.Π.Δ.Ε.).

Η αποστολή της Αρχής περιγράφεται στην **παράγραφο 2** και αφορά τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση αλλά και τη διασφάλιση της εγκυρότητας, της αξιοπιστίας και της αντικειμενικότητας της αξιολόγησης, μέσα από δομές αξιολόγησης του εν γένει εκπαιδευτικού έργου και υποστήριξης της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού στη βελτίωση του σχεδιασμού της εθνικής στρατηγικής για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Σύμφωνα με την **παράγραφο 3**, η Αρχή, στο πλαίσιο της αποστολής της, ιδίως παρακολουθεί, μελετά και αξιολογεί την εφαρμογή της αντίστοιχης εκπαιδευτικής πολιτικής, όπως αυτή σχεδιάζεται και εφαρμόζεται με την υποστήριξη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και αξιολογεί το εκπαιδευτικό έργο των σχολικών μονάδων και των λοιπών αποκεντρωμένων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, καθώς και των εποπτευόμενων από το Υπουργείο αυτό φορέων που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, εποπτεύει τις διαδικασίες αξιολόγησης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την εξασφάλιση αποτελεσματικότητας και διαφάνειας στη συνολική λειτουργία της, μετααξιολογεί τα συστήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών με σκοπό την ανατροφοδότηση και τη βελτίωση των διαδικασιών και των εργαλείων της αξιολόγησης, εντοπίζει αδυναμίες και τρόπους αντιμετώπισής τους και διαμορφώνει, οργανώνει, εξειδικεύει, τυποποιεί και δημοσιοποιεί εκ των προτέρων τις διαδικασίες ελέγχου της αξιοπιστίας της αξιολόγησης (αξιοπιστία εκθέσεων, εγκυρότητα δεδομένων, αντικειμενικότητα κρίσεων, αποτελεσματικότητα διαδικασιών, ανατροφοδότηση, αναπροσαρμογή εργαλείων αξιολόγησης κ.λπ.) του εκπαιδευτικού έργου και του έργου του εκπαιδευτικού θέτοντας και τα σχετικά κριτήρια και δείκτες, στο πλαίσιο, ιδίως, αντίστοιχων διεθνών προτύπων.

Στην **παράγραφο 4** καθορίζεται η συγκρότηση του Συμβουλίου, το οποίο αποτελεί το ανώτατο διοικητικό όργανο της Αρχής, και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη λειτουργία του. Ως Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται επιστήμονας με υψηλού επιπέδου επιστημονικό έργο και αποδεδειγμένη εμπειρία, κατά προτίμηση σε θέματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και διασφάλισης της ποιότητας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας κατά τον κανονισμό της Βουλής επιτροπής. Τα λοιπά μέλη της Αρχής διαθέτουν επίσης υψηλά προσόντα ενώ τόσο ο Πρόεδρος, όσο και τα λοιπά μέλη απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

Τα καθήκοντα του Προέδρου, καθώς και η αναπλήρωσή του, ρυθμίζονται στην **παράγραφο 5**, ενώ στην **παράγραφο 6** ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη διεύθυνση διοικητικής και επιστημονικής υποστήριξης της Αρχής και τη στελέχωσή της. Στη διεύθυνση αυτή προϊστάται διευθυντής, ο οποίος επιλέγεται ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης, ενώ δίνεται προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών της Αρχής σε λοιπού προσωπικό με αποσπάσεις και μετατάξεις για την αποφυγή πρόκλησης δαπάνης.

Στην **παράγραφο 7** ρυθμίζονται τα θέματα των Επιτροπών Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου (Ε.Α.Ε.Ε.) οι οποίες συγκροτούνται από την Αρχή ανά διεύθυνση εκπαίδευσης για την

αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων και των λοιπών αποκεντρωμένων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην περιοχή αρμοδιότητας της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης. Οι επιτροπές αυτές μπορεί να αποτελούν και όργανα δευτεροβάθμιας αξιολόγησης των εκπαιδευτικών στην ίδια περιοχή αρμοδιότητας. Ιδιαίτερες επιτροπές αξιολόγησης μπορεί να συγκροτούνται για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου αποκεντρωμένων υπηρεσιών ή φορέων που ανήκουν στην αρμοδιότητα ή εποπτεύονται, αντίστοιχα, από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στην **παράγραφο 8** ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τις αποφάσεις αξιολόγησης της Αρχής, οι οποίες μπορεί να είναι θετικές, θετικές υπό όρους ή αρνητικές. Σε περίπτωση θετικής υπό όρους ή αρνητικής απόφασης τίθεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τη συμμόρφωση στα κριτήρια της αξιολόγησης που δεν ικανοποιούνται και την επανεξέταση της απόφασης.

Στην **παράγραφο 9** καθορίζονται τα κριτήρια της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Στα κριτήρια αυτά εντάσσονται και καινοτόμα στοιχεία, όπως η αξιολόγηση του διδακτικού και γενικότερα του εκπαιδευτικού έργου από τους μαθητές και τους ασκούντες τη γονική τους μέριμνα και η ανταπόκριση των σχολικών μονάδων και των λοιπών δομών στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου για τη μείωση της μαθητικής διαρροής και την αντιμετώπιση φαινομένων ρατσισμού, εκφοβισμού και βίας.

Στην **παράγραφο 10** ρυθμίζονται τα θέματα εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της λειτουργίας της ίδιας της Αρχής. Η εξωτερική αξιολόγηση της Αρχής από έγκυρους και διεθνώς αναγνωρισμένους αξιολογητές καθιστά τη λειτουργία και τις διαδικασίες αξιολόγησης της λειτουργίας της Αρχής διαφανείς και ανοικτές σε κοινωνικό έλεγχο.

Στις **παραγράφους 11 και 12** ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την οικονομική λειτουργία της Αρχής και τη σύνταξη εκθέσεων πεπραγμένων και απολογισμού, ενώ στην **παράγραφο 13** παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση του Οργανισμού της Αρχής και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων της τροπολογίας και τη μετάβαση στο στάδιο λειτουργίας της Αρχής.

Με το **άρθρο 2** καθορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Γ. Γενική Αποτίμηση

Από την ίδρυση της ανεξάρτητης αρχής για την διασφάλιση της ποιότητας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση αναμένεται ότι θα προκύψει σειρά θετικών αποτελεσμάτων, μέρος των οποίων παρατίθεται παρακάτω:

α) Θα γίνει αποτίμηση του επιπέδου της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Θα εντοπισθούν τα δυνατά σημεία και οι αδυναμίες και θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για βελτίωση.

β) Θα τεθούν προτεραιότητες για βελτιωτικές παρεμβάσεις.

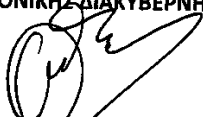
γ) Θα τεθούν ρητά κριτήρια που αναμένεται ότι θα αυξήσουν το επίπεδο προσδοκιών για την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου.

δ) Θα καταρτισθεί εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την εκπαιδευτική πολιτική, το οποίο θα βασίζεται σε στοιχειοθετημένες μελέτες, πράγμα που θα καταστήσει το σύστημα πιο λειτουργικό, πιο αποτελεσματικό, πιο ποιοτικό, λιγότερο χρονοβόρο και σπάταλο.

Αθήνα, 7.3.2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
και ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ν. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ και ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ